

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelgersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjurtanje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

„Goriška ljudska posojilnica“.

„Narodno-napredna“ „Goriška ljudska posojilnica“ izdala je pred nekaterimi dnevi svoj računski zaključek za osemnajsto upravno leto. Iz tega zaključka razvidimo jasno dovolj, da je nastopil ta zavod — rako pot! To žalostno resnico posebno opazujemo zadnja leta, odkar je ta posojilnica stopila na popolnoma enostranska tla, ko je postala skrajno pristranska, ko ne služi več svojemu vzvišenemu namenu: biti v splošno korist goriškega ljudstva! Tako se kaže danes „Goriška ljudska posojilnica“ popolnoma kot političen zavod, česar namen je pospeševati strankarstvo „narodno-napredne“ ideje. Zavod pa, kateri se postavi na politična tla, ne more napredovati, marveč mora občutiti prej ali slej pogubnosne udarce opolzle politike. Bil je čas, ko smo bili goriški Slovenci ponosni na to posojilnico, danes ne moremo biti več!

Dā, dā, politika je kriva, da gre ta posojilnica rako pot! Poglejmo le številke. Poglejmo najprej denarni promet, katerega tako bahato pošljejo „naprednjaki“ vsaki mesec v svet, dočim očitajo vsaki drugi „neliberalni“ posojilnici, da promet nima nikakega pomena za intenzitetu poslovanja enega ali drugega zavoda. Tu gre res rako.

Promet je nadkrijeval v l. 1897 onega od l. 1896 za K 622.995; v l. 1898 onega od l. 1897 za K 858.168; v l. 1899 onega od l. 1898 za K 342.382. Nazadoval pa je v l. 1900 napram l. 1899 za K 615.525; dočim je nadkrijeval zopet v l. 1901 nazadovanje l. 1900 za K 254.951.

Ali bolje šematično:

Leta 1896 znašal je promet 0
„ 1897 je narastel za + 6
„ 1898 „ „ ± 8
„ 1899 „ „ + 3
„ 1900 „ „ 6
„ 1901 „ „ 4

Sklepati moremo iz tega, da tripi intenziteta (prometna moč) „Go-

LISTEK.

Sestrice Melasja.

Malorusko spisal Marko Vovčok, prevel J. I. Cvetko.

(Konec.)

„Pojdi, pojdi, brate! O pojdi, pojdi v hišo, ker se jaz tukaj bojim! Pojdi, pojdi bratec, pojdi!“

In male ročice so vlekle malega zaspance s svojo slabo močjo, in tople solze so pričele kapati nanj od groze in strahu, in malo srce je strašno bilo, iskreno in zvesto, a on je ves sanjav brezbrizno prestopil dve stopinji pred hišico, pa zopet pade v sen. On ni čutil, kako so se drhteče ročice zastonj mučile in napenjale, da ga dvignejo, in ni čul tihega ter gorkega plača.

A medved je kakor gospodar vohal in ogledoval, kje so krasnejši panji, kje je slajši med, in ko ga je ugledal, je v trenutku sunil vanj svojo kosmato šapo in ga začel lakovno grabiti.

„O, Bože, Bože! Ko bi samo Miha spaval in se ne prebudil, ko bi samo... Kaj bode, ako se prebudi? On ne bode poslušali male sestrice, temveč šel nad medveda. Bože, Bože! Medved jo bode hinoma nojedel, hinoma!.. A bode li sit

riške ljudske posojilnice“ od onega dne, ko se je vrgla politiki v naročje. Mislite si pa sedaj, ljudje božji, trpko ironijo čudnih ekonomskih karakterjev, ki vam napišejo na čelu svojega poročila: „Letošnji zaključek kaže zopet lep napredek naše posojilnice!“ Če ti ljudje nimajo samih sebe za norca, če se ti ljudje ne bijejo sami po zobeh s takimi trditvami, no potem — blaženi oni, ki vse verujejo!

Dalje čitamo, da je pristopilo na novo 142 članov, izstopil ni noben, a deleži so vendar padli, za K 10.160.—*) Izplačalo se je za celih K 18.000— deležev! So zopet ti presneti „klerikalci“ krivi!

Če opazujemo nadalje račun prometa, razvidimo, da obstaja večina prometa iz eskomptovanja menic, iz računa naloženega denarja in iz računa poštne hranilnice. Zavodi, kateri stojé trdno na svojih nogah, obdržé navadno menice (kot zadolžnice) raje v portfelju, nego da bi jih dali naprej v eskompt, marveč pokrijejo izdatke iz tekočih dohodkov. Znaša pa promet eskomptovanja menic skoro 12 odsto celega prometa, kar je vsekakor precej in značilno za naše razmere! Koliko stotisočakov izposoil pajje skritih v hranilnih vlogah, kaj?

Zadnji čas je tako nazadovala ta posojilnica, zato dela s takim denarjem na en dan več prometa, kakor drugod po cele mesece. Zlasti se to opazuje pri računu naloženega denarja. Promet tega računa znaša nad K 90.000—, izkazuje pa v poslednjih bilancah po celih 200—300 K stanja naloženega denarja! So pač uradniki v posojilnici in v „Trgovsko-obrtni zadrugi“, da prenašajo vsaki dan cele „škarnicje“ denarja iz posojilnice v zadrugo in iz zadruge v posojilnico. Ergo promet! O prometu poštne hranilnice pa niti ne govorimo.

Bil je čas, ko je bivši (sedaj je že „penzioniran“) prvak „Goriške ljudske posojilnice“ lovil denar pri vseh obsto-

*) Najbrže bo to kaka „tiskovna pomota“ v poročilu posojilnice. Op. ur.

pogradi brata!.. Nič zato, naj pojé njo, samo da brata pusti!

Male ročice so se še bolj tresle in solze so še bolj tekle.

A stari kosmati sladkosnednež čisti in čisti med po svoji volji, pa včasih pogleda v mladi mesec, kakor bi hotel reči: „Ti mi, mlajček, dobro svetiš!“ A včasih kakor da prisluškuje: „Vedno se mi zdi, kakor da tu nekje mala deklica joče!..“ Hudo, hudo! Kako da se ji ni razbilo na drobne koščke malo srče, bijoče tako joko in dolgo!

V to medved zakašlja in zdaj znabit odide. Ne, temveč se spusti dol, — in kako se je sedaj začel brezobzirni kosmatinec valjati in kozolčke prevračati po travi!..

Male ročice pograbijo zaspanga brata, malo da se niso prelomile, pa ga malec dvignejo in vlečejo v hišico in ga zapro notri.

„Kaj je? Kaj je?“ vikne mladi kozak, ko se je prebudil, a morda se je tudi malce prestrašil, pa potrese vrata.

„Dragi moj brat, ničesar! To sem jaz!“ mu odgovori droben glasek.

„Odpri, Melasja“, vikne znova Miha, „da ne polomim vrat!“

In zopet potrese vrata.

ječih posojilnicah, obljuboval po 5 odsto obresti, makar še več, samo da ga je dobil. Značilno pa je, da so ti večji zavodi ta naložen denar dvignili, drugi pa istega zemljeknjižno zavarovali! Kaj pa bode, ako neka hranilnica izterja svoj zemljeknjižno zavarovani kredit, ako druge banke izterjajo svoje vloge in odpovejo eskompt, kajbode potem, ljudje božji?

Umevno je torej, da lovi ta prvak denar kjer more, da obljubuje pozno na večer v gorah nekomu za hranilne vloge po 5 odsto, drugemu pa po 5½ odsto. A doličniki so bili pač toliko previdni, da mu niso šli na limanice.

Zastopniki „napredne“ pa tudi pridno lovje knjižice drugih posojilnic, da jih realizirajo za „Ljudsko“.

Nadaljujmo in poglejmo upravne stroške. Ti znašajo nad K 13.000— (za Goriško!), in sicer celih K 3.000— več nego lansko leto, dočim je ostalo število uporabljenih uradnikov isto kakor koncem l. 1900. Uradniki sami stanejo K 6840! Poznamo posojilnico, katera je imela lani nad 17 milijonov kron prometa; ta posojilnica ima samo 3 uradnike, od teh treh sta prav stalna samo dva. A „Goriška ljudska posojilnica“, katera ima nad osemkrat manj dela, drži 4—5 uradnikov, katerim plačuje 6840 K na leto! To je za tako majhno posojilnico, kakor je „Goriška ljudska“, preobčutljivo! Zakaj imajo pet uradnikov, to dobro vedo modri gospodje tam okoli zeleni mize, — a tudi ljudstvo uviduje! („Brakov“ je treba za volitve!) Mogoče pa jih imajo za to, da si pusti plačati 4 K, da napravijo ljudem prošnje, da dobē posojilo po 6 odsto, a ga dobē nazadnje navzlic ti mastni prošnji po 6½ odsto? Kdor je prizadet, ta že vé, kje se je to godilo.

Pravna pomoč jih je stala lansko leto tudi lepih 1000 K, dočim so imeli to prejšnja leta popolnoma brezplačno. Eh, tempora mutantur, in pravni konzulent mora pokrivati volitvene kronice, ergo plačaj posojilnica!

Že prej omenjeni prvak propovedo-

In se ozre na vse strani ter vidi: medved se je ustavl, pa posluša in kakor da preži na njo, in kakor da se je zasmehjal in zaškrtal z belimi zobmi..

Tu se razlegne tako glasno vpitje, zvonko ter mozeg pretresajoče, da se je Miha kar zdrznil, a medved je hitro odbežal v gozd, bijoč z nogami ob zemljo. A ko se je Miha popolnoma zdramil, pa vpraša malo sestrice, se ni nič več videlo niti čulo, da sta zastonj natezala sluh in pridrževala sapo, prisluškovajoča ter se-deča povsem blizu jeden drugega. Vse je bilo tiho. Mesec je svetil, zvezde so migljale.

„Prioveduj mi, Melasja, prioveduj mi potiho vse, kako je bilo“, reče Miha sestrici.

„Ne, ne! O ne še! Še se bojim!“ odgovori Melasja.

„Kako si ti bojazljiva, Melasja!“ reče Miha in se nasmejne.

Oj, oj! Oj, oj!“ odgovori Melasja in se privije bliže ter tesneje k njemu, kakor k rešenemu in na novo najdenemu blagu.

Mesec je le še malo svetil, zvezde so le še malo migljale, ko sta začula kozak pesen kakor ubit zvon ali počeno struno, in zagledala sta v daljavi znano

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnštvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

val je na nekem svojem misijonu, da morajo odborniki delati zastonj, a glejte, v računske sklepe stoji črno na belem, da dobi načelstvo okroglih 1000 K, t. j. 200 K na glavo. Sicer je pisala „Soča“, da gre ves ta znesek v narodne namene. Ker pa nam teh namenov „Soča“ še ni naznanila, ne vemo kaj misliti, ali so bili gospodje toliko egoisti in so znesek lepo v žep deli, ali pa so mogoče na tihem devolvirali oni znesek v delno pokritje onih toliko in toliko tisoč kron volitvenega kredita za „izvrševalni odbor narodno-napredne stranke“, summa summarum: naprednega generalstaba?

Cisti dobiček in hranilne vloge so v svoji intenziteti tudi nazadovale!

Z veseljem pa konstatiramo, da se je skupni upravni prispevek znižal od lanskega odstotka 182 odsto letos [na 146 odsto. Le še nižje, gospodje, kmetje vam bodo jako hvaležni, ako opustite enkrat ono taktiko, katero vam je narekal že enkrat omenjeni prvak, češ, delati morate le po kapitalističnem načelu, kmet naj plačuje upravni prispevek, makar mu kri tekla iz žuljev, da le čisti dobiček zavoda raste!

Pisali bi še lahko marsikaj, a za danes naj zadostuje.... „Soča“ bode imela itak zadosti povoda, rohneti in klicati žvezlo in ogenj na te „hudičeve klerikalce“, ki si upajo rešetati nekoliko tudi početje „narodno-naprednega“ „generalstaba“.

Zakaj smo pa to napisali? „Soča“ ima v poslednjem času posebno manjjo „razměsariti“ vse zavode, ki ne spadajo pod „napredno“ komando. To je taktika, ljudje božji, taktika, katera hoče odvračati oči občinstva od lastnega nazadovanja, od lastne ponesrečene akcije! Ominozno zadostije, da se dosedanja duša te ponesrečene akcije umika iz te organizacije.

mu stečeta naproti, a on se nasmeje in reče:

„A kaj, deca, po navadi vama je bilo dolgčas po starem dedu, he? Nisem se mogel, nisem se mogel bolj zgodaj vrniti, ker sem se sestal z davnim prijateljem, pa sem se zadržal...“

In ded je znova zapel kozak pesen: „Ko smo bili mi kozaki na morju, ko smo bili mi kozaki na polju, padli smo mi kozaki na nevernega Turka...“

Tako je pel, idoč ter kimajoč z glavo z desne na levo, na svoje veselje, in goneč kozake z zamolklim glasom ali v morje, ali na polje, ali na nevernega Turčina.

„Ded, ded“, reče Melasja, „pri nas je bil pa medved!“

„Glej, ded,“ izpregovori Miha, „Melasja je prepričana, da je bil medved v čebelnjaku... Jaz sem spal jako trdo, ko me je pograbila, vlekla v hišo, zaprla duri in me prestrašila... Vikal sem: „Pusti me!“ ali ona me ni pustila, pa sem moral polomiti vrata... Skočil sem na prost, a ona je zakričala in zavrnila, da se mi je vse zasvetilo pred očmi, kakor da bime kdo butnil ob uho... Razberem se in vidim, a ona leži pred mojimi nogami!... Nikogar ni, panji so doli popadali, trava je povajljana, grmovje polomljeno... A ona pravi

Najdeni blagajniški ključi. — Te dni so se našli na ribjem trgu pred učiteljskim trije ključki skupaj zvezani. Dva sta blagajnična od Wertheimerice ali kake druge jednake blagajne in jeden je naveden ključ. Hranjeni so na policiji.

Koladvacija novega mosta v Avčah. — Prihodnji teden vršila se bodo koladvacija novega mosta v Avčah in izročitev istega javnemu prometu. Natančenec dan še ni določen.

Na obrtni nadaljevalni soli za zidarje v Renčah, bode sklep šolskega leta dne 4. maja t. l. ob $3\frac{1}{2}$ uri pop. z razstavo izdelkov iz predpisanih predmetov. Prijatelji napredka se uljudno vabijo.

Katoliško politično društvo se je ustanovilo za Ajdovski okraj. Predsednikom je izvoljen gosp. Jože Vouk, posestnik in podžupan v Dobravljah.

Iz Dornberga se nam piše: Gosp. L u z n i k nam je razkazal novo svetilnico. Njena luč je zelo lepa, ter močna za 25 petrolejk, razsvetljava pa jako cena. Luč je pripravna za notranje in zunanje prostore, gori mirno in veter ji ne škoduje; kako pripravna je tudi za razsvetljevanje cerkv. Ako je par takih svetilnic v cerkvi, pa se vidi v vsakem kotu, tako, da vsak lahko bere. Občina naroči nekaj takih svetilnic za razsvetljavo naše vasi.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpoldne je bilo v deželnini hiši petnajsto srečkanje deželnih obligacij izdanih leta 1888:

Izžrebale so se naslednje:

Vrsta A št.	20	za	1000	gl.
" "	47	"	1000	"
" "	22	"	100	"
" "	98	"	100	"
" "	56	"	100	"
Vrsta B št.	23	za	1000	gl.
" "	30	"	100	"
" "	33	"	100	"
" "	26	"	100	"

Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotednih obligacij in tistih odrezkov, kateri se ne izteko 1. avgusta t. l.

Zadnje vreme. — Kakor se poroča z raznih krajev, je bilo zadnje dni meseca aprila jako kritično vreme ne le pri nas, marveč tudi drugod. Na Koroškem je padlo po gorah precej snega, tako tudi na Kranjskem ponekod in na Hrvaškem. Tudi po Krasu je zapadel sneg. Ker je tu in tam že ognalo po vrtih in na polju, navstala je precejšnja škoda, ker sta mraz in slana ožgala sadno cvetje in mlado zelenje.

Na Vipavskem je burja hudo ožgala trte na več krajih. Tudi na Goriškem ni prizanesla pozeba trtam, zadnji dan aprila pa je padla celo slana. — Zdaj imamo zopet solnčne dni.

Razburkana Adrija. — Močan veter je razburkal adrijansko morje 30. m. m. 1. t. m. Pri tem se je zgodovalo več nesreč. V Trstu je vrgel veter grško ladjo „Giorgia“ ob „molo“ pri svetilniku. Obsedel je na suhem. Trije parniki so imeli dovolj dela, da so ga oprostili. 30. m. m. je bilo morje nemirno ves dan. V Benetkah se je primerila velika nesreča. Burja je vrgla ladijo „Matilde“ s tako silo ob breg, da se je razbila. Trije mornarji so utekli. Kapitan in en mornar sta se rešili. Pri Chioggiji se je zgodilo isto ladiji „Ernesto“. En deček je utonil. V Trstu je po ulicah burja kar metala ljudi. Dve ženski, enega starčka in enega otroka je tako hudo vrgla, da so jih precej poškodovane prenesli v bolnišnico. Enoin sedemdesetletna Ivana Gregorič ima zlomljeno roko.

Rop v sredini Trsta. — V Trstu so v soboto ob 10. uri zvečer trije moški v bližini gledališča „Armonia“ napadli 54-letno kuharico Marijo Bortolini. Dva sta jo držala, tretji ji je pa segel v žep in jo oropal denarja. Na to so vsi trije zbežali.

Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri bo imelo dne 7. maja ob 2. uri pop. v prostorih „Hrvatske čitaonice“ v Pazinu ustanovni shod.

Potres v Dalmaciji. — Dne 26. m. m. so čutili na Reki nenavadno valovanje morja, iz česar so sklepal, da mora biti isti trenutek potres kje v Dalmaciji ali na Kvarnerskih otokih. In res se je pojavil isto dopoludne precej močen potres v Sinju in Kninu v Dalmaciji, ki je trajal pet sekund.

Velika sleparija. — Hrvatski listi poročajo, da je vinski trgovec na Reki žid Julij Reich zakril veliko sleparijo. Ta mož ima v svobodni luki veliko skladisče. Grško vino je uvažal pod imenom italijanskega ter ponarejal dotedne bolete. Na ta način je spravil v svoje skladisče 50 sodov grškega vina iz Sa-

uvos. Na ta način je Reich oškodoval erar za ogromno svoto; ponuja zdaj sam finančni oblasti 30.000 K samo da mu ne zaprejo skladisče. A plačati bo moral 80.000 K carine in kazni.

Shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani. — Rok za oglašanje udeležnikov IV. shoda slovanskih časnikarjev v Ljubljani se je raztegnil do 8. maja t. l.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu si je na svojem I. rednem občnem zboru dne 25. m. m. za letni tečaj 1901/2 izvolilo sledenči odbor: Predsednik: cand. iur. Jožef Dermastia, podpredsednik: stud. phil. Jožef Koletič, tajnik: stud. phil. Anton Jarc, blagajnik: stud. phil. Anton Detela, gospodar: stud. phil. Franc Kolenec.

51.000 K je dobil nemški „Schulverein“ te dni kot zapuščino nekega v Gradcu umrela dr. Jožefa Krista.

Laških delavev se je letos doslej preko Pontebe peljalo 47.000.

Pogorela je zdenjska vas na Kranjskem. V eni uri je izmed 49 hiš pogorelo 43. Ostalo je le 6 hiš. Prosi se nujne pomoči.

Kako oživiti slabo raščo trt?

— Ako zapaziš, da trta slabog poganja in se sploh počasno razvija, povspeši lahko njen hitrejš razvoj s tem, da pomeseš 25–50 gramov sodovega nitrata s suho zemljo in s to zmesjo posušje drobne trtne koreninice, v kateri namen pa je treba, da zemljo okoli trte nekoliko odkopliš.

Uničevanje trtnih sukačev ali „trtjonov“. — Znano je, kako velikansko škodo napravljajo ti mrčesi po naših trtah ter da je skrajno potrebno, da se jih uniči. Ali lov na te trtjone mora biti splošen, kajti kaj pomaga, ako le en sam vinogradnik na svojem vinogradu uničuje to mrčes, dočim se njegovi sosedje ne zganejo? Ako je posameznik svoj vinograd danes popolnoma očistil, jih ima jutri že zopet vse polno na trti, ker mu priletijo iz drugih vinogradov kjer jih ne uničujejo. Ako hoče biti torej ta lov uspešen, mora biti splošen. Na prav pripravljen način ki je ob jednem tudi lahko izvršljiv, lovi se trtjone tudi takole: K deblu vsake trte položi dve ali tri debele kepe zemlje in jih pusti ležati. Trtjon, ki dela svoje pogubno delo v nočnem času, se poda ob jutranjem svitu k počitku in se skrije pod prstene kepe. V tem času treba vzeti pravilno steklenico in se podati v vinograd. Ondi se pologoma privzdigne kepo za kepo, se pobere po tleh trtjone ter se jih pomeče v steklenico. Steklenico treba seveda zamašiti. Ko imaš več steklenic te mrčesi polnih, zažgi suhljad in v ogenj stresi nalovljene trtjone, katere tako pokončaš. Ta nasovet, katerega čitamo v nekem kmetijskem listu, je vreden, da se poskuski, ker ne stane nič ko malo truda a mogoče vendarle pomaga proti temu nevarnemu trtnemu sovražniku.

Tobačni ekstrakt za pokončevanje uši, gosenic na perju vrtne zelenjavje se dobiva v skladisču tuk. c. kr. kmet. družbe po K 240 v posodah držičih 11:3 litrov. Rabi se v $\frac{1}{2}$, 2 in $\frac{1}{2}$ odstotkih raztopljen v vodi. — Omjenjene rastline se škropi s to tekočino z enakimi škropilnicami, kakoršne se rabijo pri skropljenju trt.

Pozabljeni pogača. — Dunajski slasačičar Viktor Schmid je izstopil iz železniškega voza v Mödlingu. Ko se je vlak pričel pomikati naprej, opazil je, da je pozabil v vlaku naročeno pogačo. Skočil je nazaj na vlak in zopet iz vlaka, a pri tem je padel in obležal na tiru nezavesten. Poroča se, da je Schmid umrl.

Hotelirja umorili so trije zlikovci v nekem jarku pri Hradčanah blizu Prage. Neki Franc Toutzka se je dogovoril s svojima tovarišema Tellekom in Etzowskim da povabijo hotelirja Wolfa na neki skrivnostni sestanek v dotednjem jarku. Ko je Wolf prišel, pobili so ga zlikovci s kamnenjem in ga oropali. Storilca pa je izdala neka ženska, s katero je Toutzka oropani denar zapravljala.

Velik požar. — V četrtek je nastal v Kostelanu pri Ogerskem Brodu na Češkem velikansko požar, katerega je pospeševal hud vihar. V par urah je bilo vpepeljenih 68 hiš in raznih gosp. poslopij. Poginilo je mnogo goveje živine. Škoda znaša 145.000 K a zavarovani so bili le za 38.452 K.

Musolino. — Pri porotni obravnavi v Lucca proti roparju Musolinu se vrše stvari, ki so precej škandalozne. Obtožencu se izkazujejo najtoplejše simpatije, zanj se dela največja reklama. Prodajajo se njegove podobe ulite v gips, in razglednice z njegovo sliko so v prometu. Zagovornik Russo je dobil razglednico,

dam, ki pravijo, da se nabirajo podpisi na peticiji, katera prosi pomilovanja za roparja, „ki je samo krivičnike kazoval in branil reveže“. Musolino je izročil svojemu zagovorniku 200 verzov, katere je zložil v ječi, in je prosil, naj jih prodaja kateremu listu za 25 lir. Da imajo tuji, ki so prišli v velikem številu poslušat obravnavo v Lucca, zvečer zabavo, pričela se je v mestnem gledališču izvenredna opera sezona.

Zanimljiva oporoka. — Na Nemškem je umrl bogat gospod, ki je napravil tako-le oporoko: Vsem sorodnikom, ki se ne udeležijo pogreba, po 300 mark. Ostalo premoženje naj dobe tisti, ki so določeni v zapečatjenem pismu, ki naj se odpre še-po pogrebu.

Za krsto je šla ena samsa srodnica, namreč njegova zvesta služabnica. Vsi drugi so izostali radi 300 mark. Ko so odpri pismo, so našli, da je vse ostalo ogromno premoženje zapuščeno tistim, ki pojdejo za pogrebom!

Srečna služabnica!

Za ruske turiste v Avstriji. — Avstrijska vlada je poskrbela, da se v svrhu privabljenja ruskih turistov v Avstrijo izda „Putevoditelj“ za vse dežele naše monarhije v ruskem jeziku.

24 let po nedolžnem zaprt. — Iz Pariza javlja: L. 1878 je bil obsojen lekarnar Danval na dosmrtni zapor. Sodišče je razsodilo, da je otroval svojo soprogo. Večka so izjavili, da je bil v želodcu pokojnice najden strup. Sedaj po preteklu 24 let se je profesor Cornil pričel zanimati za stvar in je dokazal, da ona količina strupa ni mogla otrovati žene. Danval je sedaj puščen na svobodo. Ta slučaj je vzbudil zopet mnogo nezaupanja proti sodnijskim izvedenjem.

Ziviljenja sit je bil 100 let stari Martin Cosnard v Parizu, za to se je obesil. Uzrok samomoru pa je bil baje v poglavitnem ta, ker ga je njegova — 78 letna hči preveč dražila.

Nove vrste parobrodi. — Angleški inžener Kamp je iznašel novo vrsto parobrodov, kateri bodo vozili takoj hitro, da bodo prevozili v 4 dneh antlantsko morje.

Poroka vdovca poleg ženljne krste. — Nekaj takega se je nameravalo izvršiti v San Francisku. Vse je bilo pripravljeno za poroko: Mož umrle, gdč. Alice A. Starrett in poročne priče. Tedaj je prišel Dr. Gardner, ki bi moral zvezati dvojico: „To je strašno“, je rekel, „jaz ne poročim. Kaj vas je vendar napotilo do tega?“ — „Poslednja volja moje žene“, je odgovoril vdovec, „ob zadnjih zdihljajih sem ji moral obljudbiti, da se poročiva z gdč. Starrett poleg njene krste“. Poroka in pogreb ob enem, to je pač nekaj nenavadnega.

Pouk za anarhisto. — Policija v Rochesteru je prišla na sled neki anarhistični knjigi, v kateri je vse popisano, kako se vlak razstreli in koliko nitroglicerina je treba za razstrelbo. Knjiga je tiskana v tiskarni John Mosta; obsegajo 500 strani. Sodi se, da je bila razdeljena med anarhistične pripadnike z namenom, da bi kedno pognal v zrak vlak, s katerim se je po Ameriki vozil princ Henrik.

Iz Evrope v Ameriko po zrakoplovu. — Santos Dumont izjavlja, da se bo v 10 letih zrakoplovstvo povzdrnilo na takoj višino, da se bodo potniki potom zrakoplovov prevažali iz Evrope v Ameriko, kar bo seve dosti hitreje, nego parniki.

Strašen vihar. — Iz Kalkute v Indiji se poroča, da je nad mestom Daka in bližnjimi kraji divjal 1. maja strašen vihar. Pri tej priliki je bilo ubitih 416 oseb in je bila uničeno vsa letina. Vsled tega je nastala velika beda.

Kitajski banket. — Te dni je predsednik Kitajske veliki tajnik Jung-Lu poslanikom velevlasti v Pekingu velik obed, na katerem je bilo 126 raznih jedil. S tem banketom je veliki tajnik baje hotel prikupiti se omenjenim gospodom.

Narodno gospodarstvo.

V prospeku sadjereje na Tolminskem.

(Dalje.)

V gorski pokrajini prevladujejo naslednje sadne vrste:

Jabolka: štajerski mašancker (dunajka) lončiči, pisanci, potem kanadska renetka, zlata zimska parmena, rujava jesenska renetka, karmelitska renetka, haselska debela renetka, ces. Rudolf, Gravenstein, Karpentiner, jesenski rudeči kal-

plemeniti Borsdorfer, plemenita renetka, pisani kardinal, muškatna renetka. Za domaćimi plemeniti uspevajo prav dobro renetke ali kosmači.

Hruške: Tepka, rijavka, Die-lova maslenka, Lieglova jesenska maslenka in dr.

Tudi čepljevega drevja je prav mnogo — zlasti po Otaležu. A to je zelo nemarno oskrbovano.

Na potu iz Gorice do Cerknega smo si ogledali nekatere drevesnice. Med temi sta bili dobro oskrbovani drevesnici sadjerejskih društev v Kanalu in Tolminu — zelo nemarno pa erarska v Tolminu, o katere je izjavil Mader, da se je videl, da nima pravega voditelja: drevesa pregostu nasajena, slabogojena, zlasti hruške revne, starikave, sploh take, kakoršne bi se nikdar ne smejo deliti med ljudstvo, najmanje pa rabiti za nasade ob cestah.

Ce se bodo takata drevesca dajala kmetovalcem, ne bodo nobenega uspeha in ljudstvo zgubi vso ljubezen, ves pogum za sadjerejo.

In res smo se prepričali tudi letos, da so prišla iz tolminske erarske drevesnice na Cerkljansko z lišaji obraščena, večjidel starikava drevesca, ki so vse drugo, samo uzorna ne.

Po Maderjevem menjenju bi se moral iz drevesnic deliti ali prodajati samo lepo raščena, pravilno vzgojena drevesca, katerim je že uravnana krona, da se kar naravnost usade na stalno mesto, ne da bi jih morali lastniki še obrezati in dalje odgajati.

Dopisi.

Iz Vrtojbe, dne 29. aprila. (Izv. dop.) — Včeraj 28. t. m. smo imeli v Vrtojbi slovesnost, kakoršne še ni videl naš kraj. Bila je to slovesnost blagoslovljenja novega šolskega poslopa. Slovesnost je počastil s svojim prihodom preblagorodni gospod namestniščni svetovalec grof Attems, nadalje c. kr. okrajni šolski nadzornik gosp. Fr. Finzgar in drugi gospodje ter mnogo domačega občinstva. Ob 8 in pol je bila šolska sv. maša, katere so se udeležili gori imenovani gospodje. Pri sv. maši so lepo in ubrano peli šolski otroci. — Po službi božji je bil svečanosten sprevod v novo šolsko poslopje. Tu je bilo najprej blagoslovljenje vseh šolskih prostorov, na kar smo se zbrali v krasno okičani šolski sobani. Tu je po blagoslovljenju najprej govoril preč. g. vikar Štrekelj o krščanskem življenju otrok. Vzpodbujoval je mladino, da se zvesto drži verskih naukov, da postane krepština v vseh borbah življenja tudi potem, ko bode že zapustila te šolske prostore in se podala v resneje življenje. — Za g. vikarjem je govoril v lepi slovenščini grof Attems, navajajoč mej drugem tudi visoke stroške za zgradbo šolskega poslopa, katero je stalo 24.000 kron. Gospod okrajni glavar je zlasti priporočal starišem, da spoznavajo pomen tega poslopa kot ognjišča in zavetišča duševne vzgoje njih otrok in da pošljajo svoje otroke redno v šolo. — Za glavarjem je govoril g. okrajni šolski nadzornik o pomenu šole. Polagal je otrokom na srce, da naj redno obiskujejo šolski pouk in da zlasti spoštujejo svoje učitelje in jih razveseljujejo ter jim olajšujejo težko naloge s pridnostjo in lepim vedenjem. Pohvalil je sicer navzočo mladino, da tudi zdaj pridno obiskuje šolo, a je priporočal isti, da v tem oziru vztraja v marljivosti, kar bo le v njeno korist. Konečno se je zahvalil g. vikarju za blagoslovljenje šolskih prostorov, izrekel zahvalo krajnemu šolskemu svetu, podjetnikom itd. ter sklenil svoj govor s tem, da je pozval navzoče, naj vzkliknejo trikratni „živio“ presv. cesarju. Otroci so na to zapeli ubrano in navdušeno cesarsko pesem in po sobani je zadonel mogočen trikratni „živio“ Nj. Velič. presv. cesarju. — K sklepnu se je zahvalil g. nadučitelj Zorn kot šolski voditelj in občinski odbornik v imenu občine vsem došlim gospodom, imenoma g. glavarju in g. šolskemu nadzorniku ter pozval navzoče, da so jima vzkliknili trikratni „živio“! — Med posameznimi točkami in govorovi so prav lepo peli šolski otroci razne domoljubne šolske pesmi. Po dovršeni slavnosti so se delili otrokom kolači in podobice. Po

običajnem pozdravu, mej pritrkovanjem zvonov in živoklici so se odpeljali čislani gostje na svoj dom. Mej prebivalstvu pa je vladalo ves dan veselje in navdušenje, česar središče je bilo s cesarskimi in narodnimi zastavami okičano šolsko poslopje.

Zares ta dan je bil pravi šolski praznik za Vrtojbo, praznik, ki ostane slehernemu v najlepšem sponinu.

Iz Štanjela. — Dne 30. p. m. zvečer smo bili v velikem strahu, da nam utegne drugo jutro slana pokončati naše nove vinograde. Do ene popolnoči je pihljal na lahko veter, ter nam dajal upanje, da slane ne bo. V kolikor toliko pripravljeni za zažiganje, smo čakali se strahom jutra. Proti jutru 1. maja se je mraz poostrel, nastala je popolna tihota, začelo je zmrzovati. Hiteli smo pred solnčnim vzhodom zažigati po vinogradih ob Branici in po nevarnih krajih kraških. A žali Bog vse nič pomagalo. Kar je vinogradov nizko ležečih ob Branici, so vsi vsled slane končani. Marsikdo si je 1. maja v jutro utrinjal solze nad zgubljenim upanjem na povoljno vinsko letino. Za posameznike je ta nesreča tu neznosen udarec. Ima n. pr. posestnik iz Kobdilja vinograd, nov nasad, ki mu je imel letos v prvo roditi. Trudil se je, da ga zažiganjem reši slane. Pričakoval je po sodbi skušenih kmetovalcev do 30 hl vina. Slana mu je vinograd požgala tako, da je vse uničeno. Niti na vsaki trti ni ostala ena mladika zdrava. Tako je uničenih mnogih nasadov. Žalost in obupovanje je veliko. Zlasti ker so imeli ljudje nad novimi nasadi prav posebno veselje in se res zanje veliko trudili. Stare trte so itak vsled uši popolnoma uničene. Kar je više ležečega je le deloma, oziroma nič poškodovano vsled slane. Veliko škodo je na sploh napravila huda burja prejšnjega dne. — Je li kaka podpora v olajšanje raznih bremen vsled te nesreče mogoča? Kaj vreniti, da se doseže?

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je končala v tork razpravo o proračunu fin. ministerstva. Ta dan je bil pa za fin. ministra kritičen. Finančni minister se ne odpove dohodkom od državnih mitnic, dokler ne dobi davka od voznih listkov. Poslane Schraffl je v zbornici zopet utemeljeval svoj predlog, naj se državne mitnice odpravijo s 1. julijem t. l. Fin. minister dr. Böhm-Bawerk je imel jako sitno stališče z ozirom na javno mnenje, ki je odločno proti mitnicam. Rekel je, da vlada že iz tehničnih razlogov ne more s 1. julijem t. l. odpraviti mitnic; pač pa vlada iskreno želi, ako bodo le fin. razmere dopuščale, da državne mitnice z bodočim novim letom prenehajo. Dotični zakon,

Prvo čudo ni bilo čudno Melasja, ker ji je bil brat drag in mil, pa kako bi ga tedaj ne branila? A drugo čudo ji je bilo veselo in neznan, ker kadar se ga je spomnila, je v trenutku zardela in hipoma se veselo nasmehljala, a morda celo malce hvalisavo.

„Melasja, sestrica! Kako hočem braniti jaz tebe?“ jo je vprašal črez nekaj časa Miha, gledajoč okrog sebe ves razpaljen, ni li kje česa strašnega, ali mučnega, da vse uniči. „Kedaj mi bo dana prilika, da jaz tebe rešim?“

In ni Miha samo enkrat legel k počitku s tajno nado, da zopet pride tisti medved, in ni spal po noči, temveč je neprestano prisluškoval in prijemal za puško, ki si jo je bil kupil, ali še do sedaj, kakor slišim, ni dočakal kosmatega gosta posetnika.

„O, brat, brat! Bog ne daj!... Naj nas Mati Varuhinja varuje!“ izpregovoril Melasja, ko sliši te ognjevit Mihove besede, in se tako vznemiri, da prebledi vsa v lice.

Tu je, glejte, konec. Kaj je bilo dalje in bode, ne vem, — ne morem reči ker ne vem niti sama. Bodite zdravi, in dal nam Bog, vam in meni, tako sestrico Melasjo, da nas brani in varuje pred

ki ga je zbornica skoraj soglasno že dvačrat odobrila, je sedaj v gospodsko zbornico. Vlada je v odsek gospodsko zbornice že izjavila svojo željo, da se mitnice z novim letom odpravijo, „ako bodo dopuščale finančne razmere“. Ta dostavek gospoda fin. ministra je napravil tak neugoden vtis na mnoge poslance, da so glasovali za Schrafflov predlog, in sicer vsi češki poslanci, antisemitje, nemška ljudska stranka, nekaj soc. demokratov in Vseňemei; od Jugoslovanov je samo g. Plantan glasoval proti Schrafflovemu predlogu. Mnogo poslanec se je odtegnilo glasovanju. Schrafflov predlog je bil odklonjen s 133 proti 113 glasovom.

Potem je prešla posl. zbornica k razpravi o proračunu trgov. ministerstva.

Leta 1897 je skupna potrebščina trgovskega ministerstva znašala 97.181.608 kron, pokritje 100.435.980, torej prebitek 3.254.372 kron. Tudi še leta 1899 je imelo trgovskega ministerstva 2.097.920 kron prebitka. Takoj leta 1900 znaša primanjkljek 2.992.630 kron, dasi so se dohodki zvišali na 118.377.470 kron. Sedaj se že tri leta kaže primanjkljek. Za tekoče leto se dohodki trgovskega ministerstva proračunavajo na 129.342.120 kron, troški pa na 130.413.080 kron, torej se kaže primanjkljek 1.070.960 kron. Ti troški in dohodki se razdelijo na razna poglavja in našlove.

Včeraj je poslanska zbornica končala razpravo o proračunu trgov. ministerstva ter začela razpravo o proračunu železniškega ministerstva. Prihodnja sej posl. zbornice bude še le 12. t. m. Kakor poročajo listi se je vendar na dejati da se dokonča razprava o drž. proračunu že do konca t. m. in da ne bode treba vladati predložiti jednomesečnega provizorija.

Trgovske pogodbe z Italijo.

Z Dunaja prihaja vest, da je trgovski minister baron Call izjavil v zbornici, da ni nič znanega o provizoričnem podaljšanju trgov. pogodbe z Italijo na eno leto dni. Vinska klavzula, da je Ahilejeva peta predstojitev trgovske pogodbe z Italijo.

Afera Grimm.

Preiskava proti Grimmu je dognala, da je Grimm prodajal tajne vojne načrte ruske in Avstro-Ogerske. Take načrte nosila je neka gospa vozeča se preko Berlinja na Dunaj. Pri neki takri vožnji je pozabilo v železniškem vozlu na neki ruski progi mali kovček. Ko se je spomnila, da je pozabilo ta kovček v vozlu, je vsa prestrašena povpraševala po kovčeku. Ta njena razburjenost pa je opozorila ruske uradnike, zaradi tega so uradno odprli kovček in našli v njem zgorej omenjene tajne načrte.

Volitve v Franciji.

Volitve v francosko zbornico so se izvršile minulo nedeljo. Vlada ima ob izidu volitev zabeležiti za se precejšnjih vspehov, kajti od 591 mandatov, ki jih bo štela nova francoska zbornica, bilo je izvoljenih 246 vladinih pristašev, v ožjo volitev pride 177 mandatov, od katereh pa vlada upa tudi dobiti večino. Ozje volitev se bodo vrstile dne 11. t. m. Jedno pa je treba zabeležiti pri teh volitvah, kar ni brez pomena za politične odnose na Francoskem. Mesto Pariz samo je namreč volilo protivladno, antisemitsko. Izmed doslej izvoljenih 18 poslancev je namreč 16 protivladnih. To je znatenit pojav v prvostolnici francoski.

Švedi za splošno volilno pravico.

V glavnem mestu Švedske v Stockholmu se zbira ljudstvo po cestah in zahteva splošno volilno pravico. Zadnje dni aprila je bilo zbranega ljudstva vsak dan do 50.000 oseb. Tudi v drugih švedskih mestih se ponavljajo jednakimi pojavi. Vendar se nikjer ne kali mir.

Vojna in južni Afriki.

Dr. Leyds, poslanik burskih republik v Bruselju je izjavil te dni, da so se vsa mirovna pogajanja med Buri in Angleži razbilja. Uzrok temu je, ker se Angleži niso mogli odločiti, da privolje v popolno neodvisnost burskih republik in da dobre prostost vsi burski vjetniki. Vsled nastopanja angleške vlade v Kapu pa so zdaj še bolj razdraženi že itak nezadovoljni Afrikanderji, kateri so grozili za slučaj, da se burski voditelji udajo angleškim predlogom, z notranjo revolucijo. Poseben izraz nevolje Afrikanderjev pa je ta, da so v severozapadnem delu kapske kolonije ustanovili nove male republike imenovane Langsberg, Calvinia in Kenhardt, v katerih se zbirajo zdaj nove vojne čete Burov. — Na več krajih se shajajo burski poveljniki s svojimi četami in se posvetujejo z njimi za bočnost.

Mladata začela.

14 letni Valentijn Rusjan in 12 letni Silvij Sies, ki sta bila ohranjena v ubožni hiši v Korminu, vkradla sta predstojnici zavoda srebrno uro, vredno 10 kron, ter jo popihala v Gorico. V Gorici pa ju je začila policija v ulici Bertolini. Ure policija ni našla več pri njih, pač pa je izvedla da sta proučala uro neki Tenčić

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Predsedništvo fin. ravnateljstva v Trstu je imenovalo fin. koncept. praktikanta Josipa Štrekla fin. konceptistom. Fin. koncept. dr. Fr. Darčiča davčnim nadzornikom in fin. vežbenika Karla pl. Nordis fin. koncept. in fin. koncept. dr. Adolfa vit. Boeckmann na fin. komisarjem.

Duhovniške vesti. — Za župnijskega administratorja v Renčah je imenovan č. g. Fr. Rudež, v Mossi pa č. g. Jos. Viola, do sedaj vikar v Sacilettu. Č. g. Jos. Pavletič je došel v St. Peter v tork zvečer. Sprejem je bil zelo slovesen. V nedeljo bo instalacija. Na mnoga leta!

Župnijski izpit. — Za župnijskega administratorja v Renčah je imenovan č. g. Fr. Rudež, v Mossi pa č. g. Jos. Viola, do sedaj vikar v Sacilettu. Č. g. Jos. Pavletič je došel v St. Peter v tork zvečer. Sprejem je bil zelo slovesen. V nedeljo bo instalacija. Na mnoga leta!

Zupnijski izpit. — Za župnijskega administratorja v Renčah je imenovan č. g. Fr. Rudež, v Mossi pa č. g. Jos. Viola, do sedaj vikar v Sacilettu. Č. g. Jos. Pavletič je došel v St. Peter v tork zvečer. Sprejem je bil zelo slovesen. V nedeljo bo instalacija. Na mnoga leta!

Jok in škripanje z zobmi v gospodski ulici. — Ker smo imenovali v predzadnji štev. našega lista „Sočo“ židovsko-liberalen, irredentovski, socialno-demokrati in kaj vemo še kak, samo slovenski list ne, — nastal je v gospodski ulici velik jok in škripanje z zobmi.

Gospodarstvo goriškega mesta. — Mestno staršinstvo je v seji dne 25. aprila sklenilo, da naj se podari 600 K iz mestne blagajne v podporo lista „Corriere Friulano“. Tako znajo zapravljati na račun ubogih davkoplačevalcev!

Volilne liste. — Pri tuk. magistratu so razložene na uvid volilne liste za prihodnje mestne dopolnitne volitve.

Veselica v Dornbergu. — Opozarjam še jedenkrat cenj. čitalje na jutrišnjo veselico v Dornbergu.

Prvi majnik. — Kakor po drugih mestih praznovali so delavci tudi v Gorici prvi dan majnika. Zbrali so se ob 9. uri predpoludne pred društvenim prostorom v ulici Ascoli ter se podali od tam z godbo na čelu po nekaterih mestnih ulicah v „Hotel Central“. Pri obhodu jih je bilo kakih 400 — 500. Popoludne je bila prirejena na Katerinijevem vrtu neka veselica s plesom. Zvečer ob 9. uri pa so se spet zbrali v hotelu „Central“, kjer so imeli tudi neko veselico s petjem, godbo in plesom. Da so se držali tudi govorji: o pomenu 1. majnika, o osemurnem delavniku, o splošni volilni pravici in o raznih težnjah delavskega stanu, razume se samo ob sebi. Vršilo pa se je vse mirno in red se ni nikjer kalil.

Poroča se tudi z drugih krajev, da se je prvi majnik povsod mirno praznoval.

Vinska poskušnja. — C. kr. kmet. družba namerava prirediti letos najbrže dne 25. t. m. deželno vinsko poskušnjo. Pripravljalni odbor v ta namen je že izvoljen. V ta odbor so izvoljeni za Brda gg. Ivan Fonzari v St. Mavru, Anton Jakončič v Gorici in Anton pl. Reja v Kozani. Za Vipavsko dolino in za Kras gg. Konrad Fabris v Gorici, Jos. Rubbia na Vogerskem in Jos. Fabiani v Kobdilju.

Državna podpora. — Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za napravo novega vodovoda v Zakrižu pri Cerknem podpore 5150 K. V ta namen so dobili leta 1900 tudi 400 K deželne podpore.

Prošnje za državno podporo sta podelili tudi vasi Plužna in Koječa oboje v županiji Cerkno. Plužna je dobila tudi 1. 1901 400 K deželne podpore a Koječa 1. 1901 800 K. Nadejati se je, da bodo tudi za te dve vasi država naklonila primerno podporo.

Podpora za nakup semena. — Občinska oddelka Cerkljanski Vrh in Masora sta dobila od c. kr. glavarstva v Tolminu podpore skupno 200 K za nakup semena poljskih pridelkov. Občina Novake pa je dobila od istega okr. glav. podpore 300 K za popravo občinske poti.

Nogo odrezali. — Onemu nesrečnemu 91 letnemu starčku Janezu Hrovatovi iz Dobravelj, o katerem smo svoječasno poročali, da je padel pod voz, na ložen z gnojem, kateri mu je strl kost v levi nogi.

Mladata začela. — 14 letni Valentijn Rusjan in 12 letni Silvij Sies, ki sta bila ohranjena v ubožni hiši v Korminu, vkradla sta predstojnici zavoda srebrno uro, vredno 10 kron, ter jo popihala v Gorico. V Gorici pa ju je začila policija v ulici Bertolini. Ure policija ni našla več pri njih, pač pa je izvedla da sta proučala uro neki Tenčić

nala sadjereja na Tolminskem, da bi imela tudi v kupčijskem oziru veliko večjo vrednost, kakor jo ima zdaj.

(Dalje pride).

Prekrasna in nova razsvetljava!

Vinko Bandelj
v Dornbergu

posuje za javne veselice po g. Luzniku dobljene svetilnice ter se priporoča prediteljem veselic, da ga blagovolé počeščati s svojimi naročili.

Oddaljeni lahko pišejo in prav je, da se piše 8 do 14 dni pred rabo.

Teodor Vidmar, kovaški mojster v Kobaridu, išče pomagača in učenca za svojo obrt.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trtega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trtega lesu, ki imajo znotraj tro- ali širidelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in tako nizke cene.

Ivan Bednařík
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 stranij.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallicu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranji.

Naznani!

v tiskarni piva
I. Goriupav Gorici
na Tržaški cesti (Via Trieste)
se prodaja živinsko krmilo.

„Krojaška zadruga“, vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

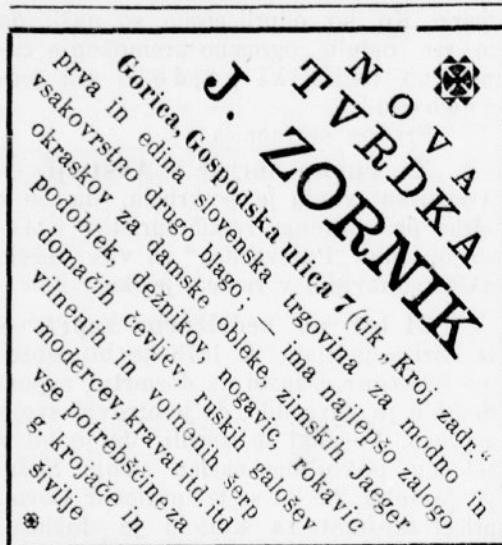
Gosposka ulica hiš. štev. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, prernino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavesne, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Sloveči profesorji medicin in zdravniki priporočajo

Tinkturo za želodec

lekarnarja Gabrijela Piccoli-ja v Ljubljani,

dvornega zalogatelja Nj. svet papeža kot sredstvo, ki krepča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljajanje in odprtje telesa, posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinkturo za želodec razpošilja lekarnar PICCOLI v Ljubljani v škatljicah z 12 steklenicami za K 252, z 24 steklenicami za K 480, z 36 steklenicami za K 7--, z 70 steklenicami za 13--. Postni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štev. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlón, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu isterško in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po $\frac{1}{2}$ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidrišič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zaboljkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranične vloge, katere obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ pol mesečno; nevezljivne obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po $6\frac{1}{2}\%$ in na vknjižbo po $5\frac{1}{2}\%$.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravilnimi deleži po 2 K.

Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalačanje in vračanje so na razpolago polonice e. kr. pošte hramilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8–12. ure zjutraj in ob pondeljkih in četrtekih tudi popoldne od 2–4 v ulici Vetturini 9.

Naznani!

Podpisanc, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovješih zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“, na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vrapavskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradev.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicu na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Odlikovana

kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrbila iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpeljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pripreja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za zveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti peronskemu ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za zveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Konjedic & Zajec
v Gorici

pred nadškofijo št. 5. Via Caserma št. 15.

Za vinorejce!

Peronospora škropilke najbolje vrste in njih posamezne dele, cepilne nože, gumijeve trakove za zeleno cepljenje črne in rujeve, zajamčene kakovosti. Pocinkane ograjne mreže in trnjeva šica!

Za stavbarje!

Za čas stavbe priporočata svojo veliko zalogo vseh stavbenih potrebščin, kakor: cement, stavbene nosilce, vse potrebne okove, orodje itd. itd.

Nizke cene!

Postrežba poštena!

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva prazni izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelšersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

„Goriška ljudska posojilnica“.

„Narodno-napredna“ „Goriška ljudska posojilnica“ izdala je pred nekaterimi dnevi svoj računski zaključek za osemnajsto upravno leto. Iz tega zaključka razvidimo jasno dovolj, da je nastopila zavod — rakovo pot! To žalostno resnico posebno opazujemo zadnja leta, odkar je ta posojilnica stopila na popolnoma enostranska tla, ko je postala skrajno pristranska, ko ne služi več svojemu vzvišenemu namenu: biti v splošno korist goriškega ljudstva! Tako se kaže danes „Goriška ljudska posojilnica“ popolnoma kot političen zavod, česar namen je pospeševati strankarstvo „narodno-napredne“ ideje. Zavod pa, kateri se postavi na politična tla, ne more napredovati, marveč mora občutiti prej ali slej pogubonosne udarce opolzle politike. Bil je čas, ko smo bili goriški Slovenci ponosni na to posojilnico, da es ne moremo biti več!

Dà, dà, politika je kriva, da gre ta posojilnica rakovo pot! Poglejmo le številke. Poglejmo najprej denarni promet, katerega tako bahato pošlejo „naprednjaki“ vsaki mesec v svet, dočim očitajo vsaki drugi „neliberalni“ posojilnici, da promet nima nikakoga pomena za intenzitetu poslovanja enega ali drugega zavoda. Tu gre res rakovo.

Promet je nadkrijeval v l. 1897 onega od l. 1896 za K 622.995; v l. 1898 onega od l. 1897 za K 858.168; v l. 1899 onega od l. 1898 za K 342.382. Nazadovale pa je v l. 1900 napram l. 1899 za K 615.525; dočim je nadkrijeval zopet v l. 1901 nazadovanje l. 1900 za K 254.951.

Ali bolje šematično:

Leta 1896 znašal je promet 0
” 1897 je narastel za + 6
” 1898 ” ” ± 8
” 1899 ” ” + 3
” 1900 ” ” 6
” 1901 ” ” 4

Sklepati moremo iz tega, da trpi intenziteta (prometna moč) „Go-

riške ljudske posojilnice“ od tega dne, ko se je vrgla politiki v narodje. Mislite si pa sedaj, ljudje božji, trpko ironijo čudnih ekonomskih karakterjev, ki vam napišejo na čelu svojega poročila: „Letošnji zaključek kaže zopet lep napredok naše posojilnice! Če ti ljudje nimajo samih sebe za norca, če se ti ljudje ne bijejo sami po zobeh s takimi trditvami, no potem — blaženi oni, ki vse verujejo!

Dalje čitamo, da je pristopilo novo 142 članov, izstopil ni noben, a deleži so vendar padli, za K 10.160—*. Izplačalo se je za celih K 18.000— deležev! So zopet ti presneti „klerikalci“ krivi!

Če opazujemo nadalje račun prometa, razvidimo, da obstaja večina prometa iz eskomptovanja menic, iz računa naloženega denarja in iz računa poštne hranilnice. Zavodi, kateri stojé trdno na svojih nogah, obdržé navadno menice (kot zadolžnice) raje v portfelju, nego da bi jih dali naprej v eskompt, marveč pokrijejo izdatke iz tekočih dohodkov. Znaš pa promet eskomptovanja menic skoro 12 odsto celega prometa, kar je vsekakor precej in značilno za naše razmere! Koliko stotisočakov izposoil paje skritih v hranilnih vlogah, kaj?

Zadnji čas je tako nazadovala ta posojilnica, zato dela s takim denarjem na en dan več prometa, kakor drugod po cele mesece. Zlasti se to opazuje pri računu naloženega denarja. Promet tega računa znaš nad K 90.000—, izkazuje pa v poslednjih bilancah po celih 200—300 K stanja naloženega denarja! So pač uradniki v posojilnici in v „Trgovsko-obrtni zadruži“, da prenašajo vsaki dan cele „škarncije“ denarja iz posojilnice v zadružo in iz zadruge v posojilnico. Ergo promet! O prometu poštne hranilnice pa niti ne govorimo.

Bil je čas, ko je bivši (sedaj je že „penzioniran“) prvak „Goriške ljudske posojilnice“ lovil denar pri vseh obsto-

*) Najbrže bo to kaka „tiskovna pomota“ v poročilu posojilnice. Op ur.

pogradi brata!... Nič zato, naj pojé njo, samo da brata pusti!

Male ročice so se še bolj tresle in solze so še bolj tekle.

A stari kosmati sladkosnednež čisti in čisti med po svoji volji, pa včasih pogleda v mladi mesec, kakor bi hotel reči: „Ti mi, mlajček, dobro svetiš!“ A včasih kakor da prisluškuje: „Vedno se mi zdi, kakor da tu nekje mala deklica jočel...“ Hudo, hudo! Kako da se ji ni razbilo na drobne koščke malo srče, bijoče tako joko in dolgo!

V to medved zakaplja in zdaj znabiti odide. Ne, temveč se spusti dol, — in kako se je sedaj začel brezobzirni kosmatinec valjati in kozolčke prevračati po travi!...

Male ročice pograbijo zaspanga brata, malo da se niso prelomile, pa ga malce dvignejo in vlečejo v hišico in ga zapro notri.

„Kaj je? Kaj je?“ vikne mladi kozak, ko se je prebudil, a morda se je tudi malce prestrašil, pa potrese vrata.

„Dragi moj brat, ničesar! To sem jaz!“ mu odgovori droben glasek.

„Odpri, Melasia“, vikne znova Miha, in zopet potrese vrata.

„Brate“, mu vikne sestrica, brate!“

ječih posojilnicah, obljuboval po 5 odsto obresti, makar še več, samo da ga je dobil. Značilno pa je, da so ti večji zavodi ta naložen denar dvignili, drugi pa istega zemljeknjižno zavarovali! Aj pa bode, ako neka hranilnica izterja svoj zemljeknjižno zavarovani kredit, ako druge banke izterjajo svoje vloge in odpovejo eskompt, kajbode potem, ljudje božji?

Umevno je torej, da lovi ta prvak denar kjer more, da obljubuje pozno na večer v gorah nekomu za hranilne vloge po 5 odsto, drugemu pa po 5½ odsto. A dotičniki so bili pač toliko previdni, da mu niso šli na limanice.

Zastopniki „napredne“ pa tudi pridno lovje knjižice drugih posojilnic, da jih re-alizirajo za „Ljudsko“.

Nadaljujmo in poglejmo upravne stroške. Ti znašajo nad K 13.000— (za Goriško!), in sicer celih K 3.000— več nego lansko leto, dočim je ostalo število uporabljenih uradnikov isto kakor koncem l. 1900. Uradniki sami stanejo K 6840! Poznamo posojilnico, katera je imela lani nad 17 milijonov kron prometa; ta posojilnica ima samo 3 uradnike, od teh treh sta prav stalna samo dva. A „Goriška ljudska posojilnica“, katera ima nad osemkrat manj dela, drži 4—5 uradnikov, katerim plačuje 6840 K na leto! To je za tako majhno posojilnico, kakor je „Goriška ljudska“, preobčutljivo! Zakaj imajo pet uradnikov, to dobro vedo modri gospodje tam okoli zeleni mize, — a tudi ljudstvo uviduje! („Brakov“ je treba za volitve!) Mogoče pa jih imajo za to, da si pusté plačati 4 K, da napravijo ljudem prošnje, da dobé posojilo po 6 odsto, a ga dobé nazadnje navzlic ti mastni prošnji po 6½ odsto? Kdor je prizadet, ta že vé, kje se je to godilo.

Pravna pomoč jih je stala lansko leto tudi lepih 1000 K, dočim so imeli to prejšnja leta popolnoma brezplačno. Eh, tempora mutantur, in pravni konzulent mora pokrivati volitvene kronice, ergo plačaj posojilnico!

Že prej omenjeni prvak propovedo-

In se ozre na vse strani ter vidi: medved se je ustavl, pa posluša in kakor da preži na njo, in kakor da se je zasmjal in zaškrta z belimi zobmi...

Tu se razlegne tako glasno vpitje, zvonko ter mozeg pretresujoče, da se je Miha kar zdrznil, a medved je hitro odbežal v gozd, bijoč z nogami ob zemljo. A ko se je Miha popolnoma zdramil, pa vpraša malo sestrico, se ni nič več videlo niti čulo, da sta zastonj natezala sluh in pridrževala sapo, prisluškovajoča ter sedeča povsem blizu jeden drugega. Vse je bilo tih. Mesec je svetil, zvezde so migljale.

„Pripoveduj mi, Melasia, pripoveduj mi potiho vse, kako je bilo“, reče Miha sestrici.

„Ne, ne! O ne še! Še se bojim!“ odgovori Melasia.

„Kako si ti bojazljiva, Melasia!“ reče Miha in se nasmehne.

„Oj, oj! Oj, oj!“ odgovori Melasia in se privije bliže ter tesneje k njemu, kakor k rešenemu in na novo najdenemu blagu.

Mesec je le še malo svetil, zvezde so le še malo migljale, ko sta začula kostnuno, in zagledala sta v daljavi znano podobo: to je šel njiju ded in pel. Hipoma

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročino pa na upravnštvo „Gorice“. Oglas se računi po petitrstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računi se po pogodbi.

LISTEK.

Sestrice Melasja.

Malorusko spisal Marko Vovčok, prevel J. I. Cvetko.

(Konec.)

„Pojdi, pojdi, brate! O pojdi, pojdi v hišo, ker se jaz tukaj bojim! Pojdi, pojdi bratec, pojdi!“

In male ročice so vlekle malega zaspance s svojo slabjo močjo, in tople solze so pričele kapati nanj od groze in strahu, in malo srce je strašno bilo, iskreno in zvesto, a on je ves sanjav brezbrizno prestopil dve stopinji pred hišico, pa zopet pade v sen. On ni čutil, kako so se drhteče ročice zastonj mučile in napenjale, da ga dvignejo, in ni čul tihega ter gorkega plača.

A medved je kakor gospodar vohal in ogledoval, kje so krasnejši panji, kje je slajši med, in ko ga je ugledal, je v trenutku sunil vanj svojo kosmato šapo in ga začel lakovno grabiti.

„O, Bože, Bože! Ko bi samo Miha spaval in se ne prebul, ko bi samo!.. Kaj bode, ako se prebuli? On ne bode poslušal male sestrice, temveč šel nad hipoma pojedel, hipoma!.. A bode li sit od nje?.. O da bi bil vendar sit, da ne

mu stečeta naproti, a on se nasmeje in reče:

„A kaj, deca, po navadi vama je bilo dolgas po starem dedu, he? Nisem se mogel, nisem se mogel bolj zgodaj vrniti, ker sem se sestal z davnim prijateljem, pa sem se zadržal...“

In ded je znova zapel kozaško pesen: „Ko smo bili mi kozaki na morju, ko smo bili mi kozaki na polju, padli smo mi kozaki na nevernega Turka...“

Tako je pel, idoč ter kimajoč z glavo z desne na levo, na svoje veselje, in goneč kozake z zamolklim glasom ali v morje, ali na polje, ali na nevernega Turčina.

„Ded, ded,“ reče Melasia, „pri nas je bil pa medved.“

„Glej, ded,“ izpregovori Miha, „Melasia je prepričana, da je bil medved v čebelnjak... Jaz sem spal jako trdo, ko me je pograbila, vlekla v hišo, zaprla duri in me prestrašila... Vikal sem: „Pusti me!“ ali ona me ni pustila, pa sem moral polomiti vrata... Skočil sem na prost, a ona je zakričala in zavrnila, da se mi je vse zasvetilo pred očmi, kakor da bi me kdo butnil ob uho... Razberem se in vidim, a ona leži pred mojimi nogami!.. Nikogar jana, grmovje potomljeno... A vua prava in trdi, da je bil medved tu“.

Dopisi.

Iz Vrtojbe, dne 29. aprila. (Izv. dop.) — Včeraj 28. t. m. smo imeli v Vrtojbi slovesnost, kakorše še ni videl naš kraj. Bila je to slovesnost blagoslovljenja novega šolskega poslopja. Slovesnost je počastil s svojim prihodom preblagorodni gospod namestništveni svetovalec grof Attems, nadalje c. kr. okrajni šolski nadzornik gosp. Fr. Finžgar in drugi gospodje ter mnogo domačega občinstva. Ob 8 in pol je bila šolska sv. maša, katere so se udeležili gori imenovani gospodje. Pri sv. maši so lepo in ubrano peli šolski otroci. — Po službi božji je bil svečanosten sprevod v novo šolsko poslopje. Tu je bilo najprej blagosloviljenje vseh šolskih prostorov, na kar smo se zbrali v krasno okinčani šolski sobani. Tu je po biagoslavljenju najprej govoril preč. g. vikar Štrekelj o krščanskem življenu otrok. Vzpodbujoval je mladino, da se zvesto drži verskih naukov, da postane krepostna v vseh borbah življenga tudi potem, ko bode že zapustila te šolske prostore in se podala v resneje življene. — Za g. vikarjem je govoril v lepi slovenščini grof Attems, navajajoč mej drugem tudi visoke stroške za zgradbo šolskega poslopja, katero je stalo 24.000 kron. Gospod okrajni glavar je zlasti priporočal starišem, da spoznava pomen tega poslopja kot ognjišča in zavetišča duševne vzgoje njih otrok in da pošljajo svoje otroke redno v šolo. — Za glavarjem je govoril g. okrajni šolski nadzornik o pomenu šole. Polagal je otrokom na srce, da naj redno obiskujejo šolski pouk in da zlasti spoštujejo svoje učitelje in jih razveseljujejo ter jim olajšujejo težko nalogo s pridnostjo in lepim vedenjem. Pohvalil je sicer navzočo mladino, da tudi zdaj pridno obiskuje šolo, a je priporočal isti, da v tem oziru vztraja v marljivosti, kar bo le v njeno korist. Konečno se je zahvalil g. vikarju za blagosloviljenje šolskih prostorov, izrekel zahvalo krajnemu šolskemu svetu, podjetnikom itd. ter sklenil svoj govor s tem, da je pozval navzoče, naj vzkliknejo trikratni „živio“ presv. cesarju. Otroci so na to zapeli ubrano in navdušeno cesarsko pesem in po sobani je zadonel mogočen trikratni „živio“ Nj. Velič. presv. cesarju. — K sklepnu se je zahvalil g. nadučitelj Zorn kot šolski voditelj in občinski odbornik v imenu občine vsem došlim gospodom, imenoma g. glavarju in g. šolskemu nadzorniku ter pozval navzoče, da so jima vzkliknili trikratni „živio“! — Med posameznimi točkami in govoru so prav lepc peli šolski otroci razne domoljubne šolske pesmi. Po dovršeni slavnosti so se delili otrokom kolači in podobice. Po

običajnem pozdravu, mej pritrkovanjem zvonov in živoklici so se odpeljali člani gostje na svoj dom. Mej prebivalstvom pa je vladalo ves dan veselje in navdušenje, česar središče je bilo s cesarskimi in narodnimi zastavami okinčano šolsko poslopje.

Zares ta dan je bil pravi šolski praznik za Vrtojbo, praznik, ki ostane slehernemu v najlepšem spominu.

Iz Štanjela. — Dne 30. p. m. zvezcer smo bili v velikem strahu, da nam utegne drugo jutro slana pokončati naše, nove vinograde. Do ene popolnoči je pihljal na lahko veter, ter nam dajal upanje, da slane ne bo. V kolikor toliko pripravljeni za zažiganje, smo čakali se strahom jutra. Proti jutru 1. maja se je mraz poostril, nastala je popolna tihota, začelo je zmrzovati. Hiteli smo pred solnčnim vzhodom zažigati po vinogradih ob Branici in po nevarnih krajin kraških. A žali Bog vse ni nič pomagalo. Kar je vinogradov nizko ležečih ob Branici, so vsi vsled slane končani. Marsikdo si je 1. maja v jutro utrinjal solze nad zgubljenim upanjem na povoljno vinsko letino. Za posameznike je ta nesreča tu neznosen udarec. Ima n. pr. posestnik iz Kobdilja vinograd, nov nasad, ki mu je imel letos v prvo roditi. Trudil se je, da ga z zažiganjem reši slane. Pričakoval je po sodbi skušenih kmetovalcev do 30 hl vina. Slana mu je vinograd požgala tako, da je vse uničeno. Niti na vsaki trti ni ostala ena mladika zdrava. Tako je uničenih mnogo nasadov. Žalost in obupovanje je veliko. Zlasti ker so imeli ljudje nad novimi nasadi prav posebno veselje in se res zanje veliko trudili. Stare trte so itak vsled uši popolnoma uničene. Kar je više ležečega je le deloma, oziroma nič poškodovano vsled slane. Veliko škodo je na sploh napravila huda burja prejšnjega dne. — Je-li kaka podpora v olajšanje raznih bremen vsled te nesreče mogoča? Kaj vkremiti, da se doseže?

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je končala v torku razpravo o proračunu fin. ministerstva. Ta dan je bil pa za fin. ministra kritičen. Finančni minister se ne odpove dohodkom od državnih mitnic, dokler ne čebi davka od voznih listkov. Poslanec Schraffl je v zbornici zopet utemeljeval svoj predlog, naj se državne mitnice odpravijo s 1. julijem t. l. Fin. minister dr. Böhm-Bawerk je imel jako sitno stališče z ozirom na javno mnenje, ki je odločno proti mitnicam. Rekel je, da vlada že iz tehničnih razlogov ne more s 1. julijem t. l. odpraviti mitnic; pač pa vlada iskreno želi, ako bodo le fin. razmere dopuščale, da državne mitnice z bodočim novim letom prenehajo. Dotični zakon,

Prvo čudo ni bilo čudno Melasji, ker ji je bil brat drag in mil, pa kako bi ga tedaj ne branila? A drugo čudo ji je bilo veselo in neznanico, ker kadar se ga je spomnila, je v trenutku zardela in hipoma se veselo nasmehljala, a morda celo malce hvalisavo.

„Melasja, sestrica! Kako hočem braniti jaz tebe?“ jo je vprašal črez nekaj časa Miha, gledajoč okrog sebe ves razpaljen, ni li kje česa strašnega, ali mučnega, da vse uniči. „Kedaj mi bo dana prilika, da jaz tebe rešim?“

In ni Miha samo enkrat legal k počitku s tajno nado, da zopet pride tisti medved, in ni spal po noči, temveč je neprestano prisluškoval in prijemal za puško, ki si jo je bil kupil, ali še do sedaj, ker slišim, ni dočakal kosmatega gostja posetnika.

„O, brat, brat! Bog ne daj!... nas Mati Varuhinja varuje!“ izpregovoril Melasja, ko sliši te ognjevite Mihove besede, in se takoj vznemiri, da prebledi vsa v lice.

Tu je, glejte, konec. Kaj je bilo dalje in bode, ne vem, — ne morem reči ker ne vem niti sama. Bodite zdravi, in dal nam Bog, vam in meni, tako sestrico vsakim strašnim medvedom, kateri se znabiti tresemo pred skakavcem zajcem...“

ki ga je zbornica skoraj soglasno že dva krat odobrila, je sedaj v gospodski zbornici. Vlada je v odseku gospodski zbornice že izjavila svojo željo, da se mitnice z novim letom odpravijo, „ako bodo dopuščale finančne razmere“. Ta dostavek gospoda fin. ministra je napravil tak neugoden vtis na mnoge poslance, da so glasovali za Schrafflov predlog, in sicer vsi češki poslanci, antisemitje, nemška ljudska stranka, nekaj soc. demokratov in Vsečnemi; od Jugoslovanov je samo g. Plantan glasoval proti Schrafflovemu predlogu. Mnogo poslancev se je odtegnilo glasovanju. Schrafflov predlog je bil odklonjen s 133 proti 113 glasovom.

Potem je prešla posl. zbornica k razpravi o proračunu trgov. ministerstva.

Leta 1897 je skupna potrebščina trgovinskega ministerstva znašala 97.181.608 kron, pokritje 100.435.980, torej prebitek 3.254.372 kron. Tudi še leta 1899 je imelo trgovinsko ministerstvo 2.079.920 kron prebitek. Takoj leta 1900 znaša primanjkljek 2.992.630 kron, dasi so se dohodki zvišali na 118.377.470 kron. Sedaj se že tri leta kaže primanjkljek. Za tekoče leto se dohodki trgovinskega ministerstva proračunavajo na 129.342.120 kron, troški pa na 130.413.080 kron, torej se kaže primanjkljek 1.070.960 kron. Ti troški in dohodki se razdele na razna poglavja in naslove.

Včeraj je poslanska zbornica končala razpravo o proračunu trgov. ministerstva ter začela razpravo o proračunu železniškega ministerstva. Prihodnja sej posl. zbornice bude še le 12. t. m. Kakor poročajo listi se je vendar na dejati da se dokonča razprava o drž. proračunu že do konca t. m. in da ne bode treba vladu predložiti jednomesečnega provizorija.

Trgovinske pogodbe z Italijo.

Z Dunaja prihaja vest, da je trgovinski minister baron Calli izjavil v zbornici, da ni nič znanega o provizoričnem podaljšanju trgov. pogodbe z Italijo na eno leto dni. Vinska klavzula, da je Ahilejeva peta predstojječe trgovinske pogodbe z Italijo.

Afera Grimm.

Preiskava proti Grimmu je dognala, da je Grimm prodajal tajne vojne načrte ruske le Avstro-Ogerski. Take načrte nosila je neka gospa vozeča se preko Berlinja na Dunaj. Pri neki taki vožnji je pozabilo v železniškem vozu na neki ruski progi mali kovček. Ko se je spomnila, da je pozabilo ta kovček v vozlu, je vsa prestrašena povpraševala po kovčeku. Ta njena razburjenost pa je opozorila ruske uradnike, zaradi tega so uradno odprli kovček in našli v njem zgorej omenjene tajne načrte.

Volitve v Franciji.

Volitve v francosko zbornico so se izvršile minulo nedeljo. Vlada ima ob izidu volitev zabeležiti za se precejsnjih vspebov, kajti od 591 mandatov, ki jih bo štela nova francoska zbornica, bilo je izvoljenih 246 vladinih pristašev, v ožjo volitev pride 177 mandatov, od katerih pa vlada upa tudi dobiti večino. Ožje volitve se bodo vrstile dne 11. t. m. Jedno pa je treba zabeležiti pri teh volitvah, kar ni brez pomena za politične odnošaje na Francoskem. Mesto Pariz samo je namreč volilo protivladno, antisemitsko. Izmej doslej izvoljenih 18 poslancev je namreč 16 protivladnih. To je znamenit pojav v prvostolnici francoski.

Svedi za splošno volilno pravico.

V glavnem mestu Švedske v Stockholmu se zbira ljudstvo po cestah in zahteva splošno volilno pravico. Zadnje dni aprila je bilo zbranega ljudstva vsaki dan do 50.000 oseb. Tudi v drugih švedskih mestih se ponavljajo jednakci pojavi. Vendar se nikjer ne kali mir.

Vojna v južni Afriki.

D. Leyds, poslanik burskih republik v Bruselju je izjavil te dni, da so se vsa mirovna pogajanja med Buri in Angleži razbila. Uzrok temu je, ker se Angleži niso mogli odločiti, da privoľe v popolno neodvisnost burskih republik in da dobre prostost vsi burski vjetniki. Vsled nastopanja angleške vlade v Kapu pa so zdaj še bolj razdraženi že itak nezadovoljni Afrikanderji, kateri so grozili za slučaj, da se burski voditelji udajo angleškim predlogom, z notranjo revolucijo. Poseben izraz nevolje Afrikanderjev pa je ta, da so v severozapadnem delu kapske kolonije ustanovili nove male republike imenovane Langsberg, Calvinia in Kethhardt, v katerih se zbirajo zdaj nove vojne čete Burov. — Na več krajih se shajajo burski poveljniki s svojimi

Domače in razne novice.

Tiskovna pomota. — V članku „Goriška ljudska posojilnica“ sta izpuščena od zdolaj gori tretja in četrta vrsta pri št. 6 in 4 dva “—“.

Imenovanja. — Predsedništvo fin. ravnateljstva v Trstu je imenovalo fin. koncept. praktikanta Josipa Štrekla fin. konceptistom. Fin. koncept. dr. Fr. Darčiča davčnim nadzornikom in fin. vežbeniku Karlu pl. Nordis fin. koncept. in fin. koncept. dr. Adolfu vit. Boeckmannu in fin. komisarjem.

Duhovniške vesti. — Za župnijskoga administratorja v Renčah je imenovan č. g. Fr. Rudež, v Mossu pa č. g. Jos. Viola, do sedaj vikar v Sacilettu. Č. g. Jos. Pavletič je došel v Št. Peter v tork v zvečer. Sprejem je bil zelo slovesen. V nedeljo bo instalacija. Na mnoga leta!

Za „Šolski dom“ je došlo našemu upravnemu: O priliki poroke gđ. Emilije Vodopivec z g. Fr. Zavadlav zložili svetje 6 K; toliko tudi za Alojzijevič.

Jok in Škripanje z zobmi v — gospodski ulici. — Ker smo imenovali v predzadnji štev. našega lista „Sočo“ židovsko-liberalen, irredentovski, socialno-demokrati in kaj vemo še kak, samo slovenski list ne, — nastal je v gospodski ulici velik jok in Škripanje z zobmi.

Gospodarstvo goriškega mesta. — Mestno starostinstvo je v seji dne 25. aprila sklenilo, da naj se podari 600 K iz mestne blagajne v podporo lista „Corriere Friulano“. Tako znaajo zapravljati na račun ubogih davkoplačevalcev!

Volilne liste. — Pri tuk. magistratu so razložene na uvid volilne liste za prihodnje mestne dopolnilne volitve.

Veselica v Dornbergu. — Opozarjamо že edenkrat cenj. čitatelje na jutrišnjo veselicco v Dornbergu.

Prvi majnik. — Kakor po drugih mestnih praznovanih so delavci tudi v Gorici prvi dan majnika. Zbrali so se ob 9. uri predpoludne pred društvenim prostorom v ulici Ascoli ter se podali od tam z godbo na čelu po nekaterih mestnih ulicah v „Hotel Central“. Pri obhodu jih je bilo kakih 400 — 500. Popoludne je bila prirejena na Katerinjevem vrtu neka veselica s plesom. Zvečer ob 9. uri pa so se spet zbrali v hotelu „Central“, kjer so imeli tudi neko veselico s petjem, godbo in plesom. Da so se držali tudi govorji: o pomenu 1. majnika, o osemurnem delavniku, o splošni volilni pravici in o raznih težnjah delavškega stanu, razume se samo ob sebi. Vršilo pa se je vse mirno in red se ni nikjer kalil.

Poroča se tudi z drugih krajev, da se je prvi majnik povsod mirno praznoval.

Vinska poskušnja. — C. kr. kmet. družba namerava prirediti letos najbrže dne 25. t. m. deželno vinsko poskušnjo. Pripravljalni odbor v ta namen je že izvoljen. V ta odbor so izvoljeni za Brda gg. Ivan Fonzari v St. Mavru, Anton Jakončič v Gorici in Anton pl. Reja v Kozani. Za Vipavsko dolino in za Kras gg. Konrad Fabris v Gorici, Jos. Rubbia na Vogerskem in Jos. Fabiani v Kobdilju.

Državna podpora. — Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za napravo novega vodovoda v Zakrižu pri Cerknem podpore 5150 K. V ta namen so dobili leta 1900 tudi 400 K deželne podpore.

Prošnje za državno podporo sta pa vložili tudi vasi Plužna in Koječa oboje v županiji Cerkno. Plužna je dobila tudi l. 1900 400 K deželne podpore, a Koječa l. 1901 800 K. Nadejati se je, da bodo tudi za te dve vasi država naklonila primerno podporo.

Podpora za nakup semena. — Občinska oddelka Cerkljanski Vrh in Masora sta dobila od c. kr. glavarstva v Tolminu podpore skupno 200 K za nakup semena poljskih pridelkov. Občina Novake pa je dobila od istega okr. glav. podpore 300 K za popravo občanske poti.

Nogo odrezali so onemu nesrečnemu 91 letnemu starčku Janezu Hrovatu iz Dobravelj, o katerem smo svoječasno poročali, da je padel pod voz, na ložen z gnojem, kateri mu je strik kost v levi nogi.

Mlada sta začela. — 14 letni Valentijn Rusjan in 12 letni Silvij Siles, ki sta bila ohranjena v ubožni hiši v Korminu, vkradla sta predstojnici zavoda srebrno uro, vredno 10 krov, ter jo popihala v Gorico. V Gorici pa ju je začudila poslovnica Rudočka Štefanija Štefanec za 80 novcev.

Najdeni blagajniški ključi. — Te dni so se našli na ribjem trgu pred učiteljskim trije ključki skupaj zvezani. Dva sta blagajnična od Wertheimerice ali kake druge jednake blagajne in jeden je naveden ključ. Hranjeni so na policiji.

Koladvacija novega mosta v Avčah. — Prihodnji teden vršila se bodo koladvacija novega mosta v Avčah in izročitev istega javnemu prometu. Natančen dan še ni določen.

Katoliško politično društvo se je ustanovilo za Ajdovski okraj. Predsednikom je izvoljen gosp. Jože Vouk, posestnik in podžupan v Dobravljah.

Iz Dornberga se nam piše: Gosp. Luzznik nam je razkazal novo svetilnico. Njena luč je zelo lepa, ter močna za 25 petrolejk, razsvetljava pa tako cena. Luč je pripravna za notranje in zunanje prostore, gori mirno in veter ji ne škoduje; kako pripravna je tudi za razsvetljevanje cerkv. Ako je par takih svetilnic v cerkvi, pa se vidi v vsakem kotu, tako, da vsak lahko bere. Občina naroči nekaj takih svetilnic za razsvetljavo naše vasi.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpoldne je bilo v deželnih hiši petnajsto srečkanje deželnih obligacij izdanih leta 1888:

Izzrebale so se naslednje:

Vrsta A št.	20 za 1000 gl.
" "	47 " 1000 "
" "	22 " 100 "
" "	98 " 100 "
" "	56 " 100 "
Vrsta B št.	23 za 1000 gl.
" "	30 " 100 "
" "	33 " 100 "
" "	26 " 100 "

Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotednih obligacij in tistih odrezkov, kjer še ne izteklo 1. avgusta t. l.

Zadnje vreme. — Kakor se počrka na raznih krajev, je bilo zadnje dni meseca aprila jako kritično vreme ne le pri nas, marveč tudi drugod. Na Koroškem je padlo po gorah precej snega, tako tudi na Kranjskem ponekod in na Hrvaškem. Tudi po Krasu je zapadel sneg. Ker je tu in tam že odgnalo po vrtih in na polju, navstala je precijsna škoda, ker sta mraz in slana ožgala sadno cvetje in mlado zelenje.

Na Vipavskem je burja hudo ožgala trte na več krajih. Tudi na Goriškem ni prizanesla pozeba třtam, zadnji dan aprila pa je padla celo slana. — Zdaj imamo zopet solnčne dni.

Razburkana Adrija. — Močan veter je razburkal adrijansko morje 30. m. m. 1. t. m. Pri tem se je zgodilo več nesreč. V Trstu je vrgel veter grško ladjo „Giorgia“ ob „molo“ pri svetišču. Obsedel je na suhem. Trije parniki so imeli dovolj dela, da so ga oprostili. 30. m. m. je bilo morje nemirno ves dan. V Benetkah se je primerila velika nesreča. Burja je vrgla ladijo „Matilde“ s tako silo ob breg, da se je razbila. Trije mornarji so učtonili. Kapitan in en mornar sta se rešili. Pri Chioggiji se je zgodilo isto ladiji „Ernesto“. En deček je utonil. V Trstu je po ulicah burja kar metala ljudi. Dve ženski, enega starčka in enega otroka je tako hudo vrgla, da so jih precej poškodovane prenesle v bolnišnico. Enosiedemdesetletna Ivana Gregorić ima zlomljeno roko.

Rop v sredini Trsta. — V Trstu so v soboto ob 10. uri zvečer trije moški v bližini gledališča „Armonia“ napadli 54-letno kuharico Marijo Bortolini. Dva sta jo držala, tretji ji je pa segel v žep in jo oropal denarja. Na to so vsi trije zbežali.

Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri bo imelo dne 7. maja ob 2. uri pop. v prostorih „Hrvatske čitaonice“ v Pazinu ustanovni shod.

Potres v Dalmaciji. — Dne 26. m. m. so čutili na Reki nenavadno valovenje morja, iz česar so sklepali, da mora biti isti trenutek potres kje v Dalmaciji ali na Kvarnerskih otokih. In res se je pojavit isto dopoludne precej močen potres v Sinju in Kninu v Dalmaciji, ki je trajal pet sekund.

Velika sleparija. — Hrvatski listi poročajo, da je vinski trgovec na Reki žid Julij Reich zakrivil veliko sleparijo. Ta mož ima v svobodni luki veliko skladisče. Grško vino je uvažal pod imenom italijanskega ter ponarejal dotične bolete. Na ta način je spravil v svoje skladisče 50 sodov grškega vina iz Samosa, ki plača tako visoko carino na uvoz. Na ta način je Reich oškodoval moralne zapogromio skupino. A plačati bo moral 80.000 K carine in kazni.

Shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani. — Rok za oglašanje udeležnikov IV. shoda slovanskih časnikarjev v Ljubljani se je raztegnil do 8. maja t. l.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradeu si je na svojem I. rednem občnem zboru dne 25. m. m. za letni tečaj 1901/2 izvolilo sledenje odbor: Predsednik: cand. iur. Jožef Dermastia, podpredsednik: stud. phil. Jožef Koletič, tajnik: stud. phil. Anton Jarc, blagajnik: stud. phil. Anton Detela, gospodar: stud. phil. Franc Kolenec.

51.000 K je dobil nemški „Schulverein“ te dni kot zapuščino nekega v Gradeu umrlega dr. Jožefa Krista.

Laških delavcev se je letos doslej preko Pontebe peljalo 47.000.

Pogorela je zdenjska vas na Kranjskem. V eni uri je izmed 49 hiš pogorelo 43. Ostalo je le 6 hiš. Prosi se nujne pomoči.

Kako oživiti slabo raščo trt? — Ako zapaziš, da trta slabo poganja in se sploh počasno razvija, povspesiš lahko njen hitrejš razvoj s tem, da pomeseš 25–50 gramov sodovega nitrata s suho zemljo in s to zmesjo posujes drobne trtne koreninice, v kateri namen pa je treba, da zemljo okoli trte nekoliko odkopliš.

Uničevanje trtnih sukačev ali „trtjonov“. — Znano je, kako velikansko škodo napravljajo ti mrčesi po naših trtah ter da je skrajno potrebno, da se jih uniči. Ali lov na te trtjone mora biti splošen, kajti kaj pomaga, ako le en sam vinogradnik na svojem vinogradu uničuje to mrčes, dočim se njegovi sosedje ne zganejo? Ako je posameznik svoj vinograd dares popolnoma očistil, jih i na jutri že zopet vse polno na trti, ker mu priletijo iz drugih vinogradov kjer jih ne uničujejo. Ako hoče biti torej ta lov uspešen, mora biti splošen. Na prav pripravljen način ki je ob jednem tudi lahko izvršljiv, lovi se trtjone tudi tako: K deblu vsake trte položi dve ali tri debele kepe zemlje in jih pusti ležati. Trtjoni, ki dela svoje pogubno delo v nočnem času, se poda ob jutranjem svitu k počitku in se skrije pod prstene kepe. V tem času treba vzeti pripravno steklenico in se podati v vinograd. Ondi se polagoma privzdigne kepo za kepo, se pobere po tleh trtjone ter se jih pomeče v steklenico. Steklenico treba seveda zamašiti. Ko imaš več steklenic te mrčesi polnih, začni suhljad in v ogenj stresi nalovljene trtjone, katere tako pokončaš. Ta nasovet, katerega čitamo v nekem kmetijskem listu, je vreden, da se poskus, ker ne stane nič ko malo truda a mogoče vendar pomaga proti temu nevarnemu trtnemu sovražniku.

Tobačni ekstrakt za pokončevanje uši, gošenice na perju vrte zelenjavje dobiva v skladisču tuk. c. kr. kmet. družbe po K 2-40 v posodah držecih 11-3 litrov. Rabi se v $\frac{1}{2}$, 2 in $\frac{1}{2}$ odstotkih raztopljen v vodi. — Omenjene rastline se skrope s to tekočino z enakimi skropilnicami, kakoršne se rabijo pri škopljenu trt.

Pozabljeni pogača. — Dunajski slasačič Viktor Schmid je izstopil iz železniškega voza v Mödlingu. Ko se je vlak pričel pomikati naprej, opazil je, da je pozabil v vlaku naročeno pogačo. Skočil je, nazaj na vlak in zopet iz vlaka, a pri tem je padel in obležal na tiru nezavesten. Poroča se, da je Schmid umrl.

Kravo za — sest krajearjev je prigoljufal te dni neki poljski žid v galilejskem občini Tigruso, od neke kmetice. Pobotala sta se za 120 K, kateri znesek ji je izplačal s 6 zlati po 20 K, ki so bili le — pozlačeni krajearji.

Hotelirja umorili so trije zlikovci v nekem jarku pri Hradčanah blizu Prage. Neki Franc Toutzka se je dogovoril s svojima tovarišema Tellekom in Elzowskim da povabijo hotelirja Wolfa na neki skrivnostni sestanek v dotičnem jarku. Ko je Wolf prišel, pobili so ga zlikovci s kamnenjem in ga oroplali. Storilca pa je izdala neka ženska, s katero je Toutzka oropani denar zapravljal.

Velik požar. — V četrtek je nastal v Kostelanu pri Ogerskem Brodu na Češkem velikanski požar, katerega je pospeševal hud vihar. V par urah je bilo vpepeljenih 68 hiš in raznih gosp. poslopij. Poginilo je mnogo goveje živine. Škoda znaša 145.000 K a zavarovani so bili le za 38.452 K.

Musolino. — Pri porotni obravnavi v Lucca proti roparju Musolinu se vrše stvari, ki so precej skandalozne. Obtožencu se izkazujejo najtoplejše simpatije, zanj se dela največja reklama. Prodajajo Zagovornik Rufo, ki je dobil razglednico, na kateri je bilo podpisanih 50 mladih

dam, ki pravijo, da se nabirajo podpisi na peticiji, katera prosi pomilovanje za roparja, „ki je samo krivične kaznoval in branil reveže“. Musolino je izročil svojemu zagovorniku 200 verzov, katere je zložil in ječi, in je prosil, naj jih prodaja kateremu listu za 25 lir. Da imajo tuji, ki so prišli v velikem številu poslušat obravnavo v Lucca, zvečer zabavo, pričela se je v mestnem gledališču izvenredna opera sezona.

Zanimiva oporoka. — Na Nemškem je umrl bogat gospod, ki je napravil tako le oporoko: Vsem sorodnikom, ki se ne udeležijo pogreba, po 300 mark. Ostalo premoženje naj dobe tisti, ki so določeni v zapečatjenem pismu, ki naj se odpre še le po pogrebu.

Za krsto je šla ena sama sorodnica, namreč njegova zvesta služabnica. Vsi drugi so izostali radi 300 mark. Ko so odprli pismo, so našli, da je vse ostalo ogromno premoženje zapuščeno tistim, ki pojdejo za pogrebom!

Srečna služabnica!

Za ruske turiste v Avstriji. — Avstrijska vlada je poskrbela, da se v svrhu privabljanja ruskih turistov v Avstrijo izda „Putevoditelj“ za vse dežele naše monarhije v ruskem jeziku.

24 let po nedolžnem zaprt. — Iz Pariza javlja: L. 1878 je bil obsojen lekarnar Danval na dosmrtni zapor. Sodišče je razsodilo, da je otroval svojo soprogo. Večaki so izjavili, da je bil v želodcu pokojnice najden strup. Sedaj po preteklu 24 let se je profesor Cornil pričel zanimati za stvar in je dokazal, da ona količina strupa ni mogla otrovati žene. Danval je sedaj puščen na svobodo. Ta slučaj je vzbudil zopet mnogo nezaupanja proti sodniškim izvedenem.

Zivljenga sit je bil 100 let stari Martin Cosnard v Parizu, za to se je obesil. Uzrok samomoru pa je bil baje v poglavitem ta, ker ga je njegova — 78 letna hči preveč dražila.

Nove vrste parobrodi. — Angleški inžener Kamp je iznašel novo vrsto parobrodov, kateri bodo vozili tako hitro, da bodo prevozili v 4 dneh antlantsko morje.

Poroka vdove poleg ženine krste. — Nekaj takega se je nameravalo izvršiti v San Francisku. Vse je bilo pripravljeno za poroko: Mož umrle, gdje Alice A. Starrett in poročne priče. Tedaj je prišel Dr. Gardner, ki bi moral zvezati dvojico: „To je strašno“, je rekel, „jaz ne poročim. Kaj vas je vendar napotilo do tega?“ — „Poslednja volja moje žene“, je odgovoril vdovec, „ob zadnjih zdihljajih sem ji moral objubiti, da se poročiva z gdje. Starrett poleg njene krste“. Poroka in pogreb ob enim, to je pa nekaj nenavadenega.

Ponuk za anarhisto. — Policija v Rochesteru je prišla na sled neki anarhistični knjigi, v kateri je vse popisano, kako se vlak razstreli in koliko nitroglicerina je treba za razstrelbo. Knjiga je tiskana v tiskarni John Mosta; obsegata 500 stranij. Sodi se, da je bila razdeljena med anarhistične pripadnike z namenom, da bi kdo pognal v zrak vlak, s katerim se je po Ameriki vozil princ Henrik.

Iz Evrope v Ameriko po zrakoplovu. — Santos Dumont izjavlja, da se bo v 10 letih zrakoplovstvo povzdignilo na tako višino, da se bodo potniki potom zrakoplovov prevažali iz Evrope v Ameriko, kar bo seve dosti hitreje, nego s parniki.

Strašen vihar. — Iz Kalkute v Indiji se poroča, da je nad mestom Daka in bližnjimi kraji divjal 1. maja strašen vihar. Pri tej priliki je bilo ubitih 416 oseb in je bila uničeno vsa letina. Vsled tega je nastala velika beda.

Kitajski banket. — Te dni je predstavljen Kitajski veliki tajnik Jung-Lu poslanikom velevlasti v Pekingu velik obed, na katerem je bilo 126 raznih jedil. S tem banketom je veliki tajnik baje hotel prikupiti se omenjenim gospodom.

Narodno gospodarstvo.
V prospahu sadjereje na Tolminskem.

(Dalje.)

V gorski pokrajini prevladujejo naslednje sadne vrste:

Jabolka: štajerski mašancker (dunajski) lončiči, pisanci, potem kanadska renetka, zlata zimska parmena, rujeva jesenska renetka, karmelitska renetka, pentinec, jesenski rudeči kalvil, jesenski rudeči Rambov,

plemeniti Borsdorfer, plemenita renetka, pisani kardinal, muškatna renetka. Za domaćimi plemenimi uspevajo prav dobro renetke ali kosmači.

Hruške: Tepka, rijavka, Die-lova maslenka, Lieglova jesenska maslenka in dr.

Tudi čepljevega drevja je prav mnogo — zlasti po Otaležu. A to je zelo nemarno oskrbovanzo.

Na potu iz Gorice do Cerknega smo si ogledali nekatere drevesnice. Med temi sta bili dobro oskrbovani drevesnici sadjerejskih društev v Kanalu in Tolminu — zelo nemarno pa erarska v Tolminu, o katerej je izjavil Mader, da se je videl, da nima pravega voditelja: drevesa pregost načaja, slabogojena, zlasti hruske revne, starikave, sploh take, kakoršne bi se nikdar ne smejo deliti med ljudstvo, najmanje pa rabiti za našade ob cestah.

Če se bodo tako drevesca dajala kmetovalcem, ne bodo nobenega uspeha in ljudstvo zgubi vse ljubezen, ves pogum za sadjerejo.

In res smo se prepričali tudi letos, da so prišla iz tolminske erarske drevesnice na Cerkljansko z lišaji obraščena, večjidel starikava drevesca, ki so vse drugo, samo uzorna ne.

Po Maderjevem menenju bi se morala iz drevesnic deliti ali prodajati samo lepo raščena, pravilno vzgojena drevesca, katerim je že uravnana krona, da se kar naravnost usade na stalno mesto, ne da bi jih morali lastniki še obrezati in dalje odgajati.

Dalje je želeti, da ima vsaka pokrajina svojo drevesnico; od drugod prisnešena drevesca uspevajo vselej, bodisi da jim ne ugaja podnebjje, bodisi da jim ne prija zemlja. Zlasti drevesca iz topeljega podnebja ne uspevajo rada v mrzljem. Jaz sem se sam prepričal, da se drevesca, katera smo pred leti poslali iz Gorice na Cerkljansko — prav kesno razvijajo in da sploh ne kažejo tukaj nič prida. Pa še en vzrok nam veli imeti svoje drevesnice in sicer ta, da se ogremo nevarnosti, da ne bi se nam na drevescih, ki se prinašajo od drugod, ne zanesla kaka rastlinska bolezna v naše kraje. Znano mi je n. pr., da se je na drevescih, katera je prejelo tolminsko sad

nala sadjereja na Tolminskem, da bi imela tudi v kupčiškem oziru veliko večjo vrednost, kakor jo ima zdaj.

(Dalje pride).

Prekrasna in nova razsvetjava!

Vinko Bandelj
v Dornbergu

posuje za javne veselice po g. Luzniku dobljene svetilnice ter se priporoča prediteljem veselic, da ga blagovle počeščevat s svojimi naročili.

Oddaljeni lahko pišejo in prav je, da se piše 8 do 14 dni pred rabo.

Teodor Vidmar, kovaški mojster v Kobaridu, išče pomagača in učenca za svojo obrt.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi. A krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejo postrežbo in jako nizke cene.

Ivan Bednařík
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
prioveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 stranij.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dob se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

Naznani!
v tvornici pivske
I. Goriupav Goj.
na Tržaški cesti (Via Trieste)
se prodaja živinsko krmilo.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

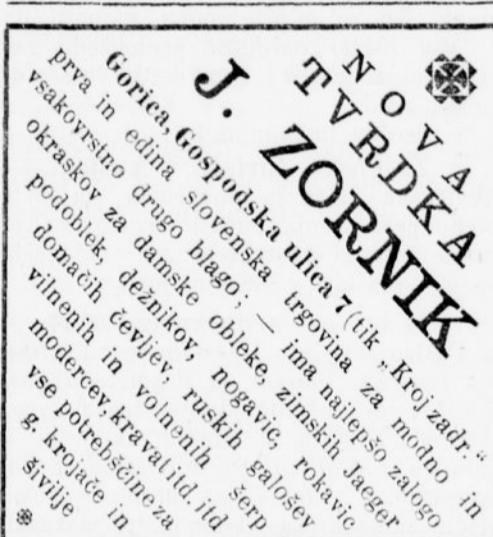
Gosposka ulica hiš. štev. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, pretnino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrsne preproge, zavese, namižne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Sloveči profesorji
medicine in zdravju
priporočajo

Tinkturo za želodec

lekarnarja
Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani,

dvornega zalogatelja Nj. svet papeža kot sredstvo, ki krepča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanie in odprtje telesa, posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinkturo za želodec razpoljuje lekarnar PICCOLI v Ljubljani v škatljach z 12 steklenicami za K 2/52, z 24 steklenicami za K 480, z 36 steklenicami za K 7---, z 70 steklenicami za 13---. Poštni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štev. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveča prve in druge vrste, namreč po $\frac{1}{2}$ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidrišič & Valenčič v Il. Bistrici. Zvezlenje družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpoljuje v zabojskih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

„Centralna posojilnica“
v Gorici,

registrirana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po $4\frac{1}{2}$ pol meseca n.; nezdignene obresti prispije konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilna sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vključjo po 5%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravilnimi deleži po 2 K.

Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naložnje in vračanje so na razpolago poštnice e. kr. pošte hranilne, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

tudi popoludne od 2-4 v ulici Vetturini 9.

Naznani.

Podpisec, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovješih zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,
na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz višavskih,
furlanskih,

Dostavlja na dom in razpoljuje po železnicu na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparških izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrbelja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpeljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpice za vodo. Prireja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za zveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za zveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Konjedic & Zajec
v Gorici

pred nadškofijo št. 5. — Via Caserma št. 15.

Za vinorejce!

Peronospora škropilke najbolje vrste in njih posamezne dele, cepilne nože, gumijeve trakove za zeleno cepljenje črne in rujave, zajamčene kakovosti. Pocinkane ograjne mreže in trnjeva žica!

Za stavbarje!

Za čas stavbe priporočata svojo veliko zalogo vseh stavbenih potrebščin, kakor: cement, stavbene nosilce, vse potrebne okove, orodje itd. itd.

Nizke cene!

Postrežba poštena!